

Drømmen

Det sidste, vi har hørt om Pavia, var om hans besøg på seminariet, den aften han havde taget afsked med Regine. I den ulykkelige sindstilstand, hvori han befandt sig, forekom det ham, at han havde svigtet alt det, der i hans barndom havde været vigtigt for ham. Den overfladiskhed, som helt havde behersket ham, gik ham nært til hjertet, og han bad en inderlig bøn til Gud om, at han dog alligevel måtte blive en arbejder for sine landsmænd.

Under sådanne stille grublerier var det, som om alt med ét blev borte for ham, og han tabte bevidstheden.

Da han kom til sig selv igen, kunne han ikke forstå, hvor han var kommet hen. Han så omkring sig en mængde smukke huse, der var bygget af træ, og mellemrummene imellem dem var nydeligt belagt med flade sten. Der var ikke spor af smuds eller snavs, slet intet mudder og slam, som han ellers havde været vant til at se det. Han kendte intet og kunne ikke begribe, hvor han var kommet hen, men smukt og herligt var det hele.

Han lod nu blikket glide hen over omegnen og kendte i samme øjeblik Godthåb. Der stod jo "Hjortetakken" med sine fjelde og "Store Malene" og "Sadlen", der, sådan som han altid havde set den, vendte imod nord. Ude i fjorden, som en bølgebryder i munden, lå Cook-øerne, og mod vest løb Nordlandet ud i Kangeqs forbjerg.

Overalt hvor han så mennesker, skyndte de sig frem, og ikke et eneste sted så han de gamle, drivende klynger, som han kunne have spurgt om, hvor han var. Til sidst standsede han en mand, der kom gående med nogle bøger under armen, og spurgte ham om, hvad dato det var.

"Den 5. august 2105", svarede manden forundret og så på ham.

"Hvad for noget, 2105?", spurgte Pavia forbavset, for det skulle jo dog være i begyndelsen af 1900.

"Jeg forstår ikke, hvad du mener, jeg kan kun sige dig, at det i dag er den 5. august 2105. Jeg har travlt og har ikke tid til at stå og snakke med dig her".

Med de ord ville han til at gå sin vej, da han igen blev standset af et spørgsmål fra Pavia:

"Hvad er det for noget, du har så travlt med?"

"Jeg skal op til formandsskolen og undervise", svarede manden.

"Læser de seminariestuderende da så tidligt om sommeren?", spurgte Pavia igen, idet han kun havde tanke for de seminariestuderende.

"Der er intet skoleseminarium her, kun en læreanstalt for kommende præster".

Derefter forlod manden ham, idet han målte ham med et meget forbavset blik.

Pavia forstod ikke et muk af det hele. Han forsøgte at tale med de mennesker,

han mødte, om hvad der var sket den dag, men ingen forstod ham, og man kendte slet ikke de mennesker, han spurgte efter. Til sidst troede Pavia, at han måtte være blevet gal, og da han nu igen spurgte efter huset, hvor de seminariestuderende boede, lo man bare af ham.

I denne tilstand, hvor han blev mere og mere ulykkelig til mode, gik han ned mod havnen og så her en hel del små skibe af en type, han slet ikke kendte, og idet han lod blikket glide ud over fjorden, fik han også øje på et stort skib, der sejlede ind. Han troede, at ingen havde set det, og råbte derfor af sine lungers fulde kraft: "Skib, Skib!". Men han blev kun til grin for nogle børn, der tilfældigt kom forbi.

Nede ved havnen havde man bygget et stort bolværk af kampesten, og her lå småskibe med skibsnavne og hjemsted malet agter. På nogle stod der "Egedesminde", på andre "Holsteinsborg", på andre igen "Uummanaq" og så videre. Han spurgte nu en mand, som tilfældigvis kom i land, hvad det var for en last, de havde.

"Nogle af dem er lastede med saltede fisk, andre med kul, men det der fra Uummanaq kommer med spæk", svarede manden.

"Men hvem ejer så alle disse skibe?", spurgte Pavia.

"Det gør købmændene. Vi kom i går hertil med en last af hellefisk", svarede manden venligt.

"Men hvad er det for nogle købmænd?", spurgte Pavia.

"Grønlændere", svarede manden.

Med de ord gik Pavia sin vej for ikke igen at blive til grin. Hvad skulle han dog gøre? Han kendte jo ikke et eneste hus. Til sidst fandt han på at gå op i trykkeriet for at få information der. Han spurgte sig for undervejs og kom på den måde dertil. Først troede han, at han havde taget fejl, for det var et stort toetages hus, han var kommet til, men han bestemte sig dog alligevel til at gå derind.

Gennem indgangsdøren kom han ind i et stort, vidunderligt rum, hvor alt så anderledes ud end det, han plejede at se, og ikke et eneste menneske kendte han. Man bad ham om at tage plads, og en ældre mand kom hen og spurgte ham om, hvem der var blevet valgt ved valget i dag.

"Hvad har der været valg til?", spurgte Pavia forbavset.

"Nå, ved du ikke det? Jo, der var jo Landsrådsvalg i går, en ualmindelig livlig valgdag i anledning af, at vi vil forsøge at sætte igennem, at de skibe, som kommer her til Sydgrønland, skal betale en havneafgift, det er jo noget, der ikke har været brugt før. Der er imidlertid mange, der mener, at handelen ikke vil være indbringende, hvis der blev indført en afgift for tilrejsende skibe, og det påstår de, selv om den tilsvarende afgift, der er blevet indført i Nordgrønland, slet ikke hæmmer skibsfarten".

Manden, som troede, at Pavia kom fra en meget afsides liggende landsdel, gav ham nu valglisterne, for at han kunne se nærmere på dem. Men hvad var det? De var jo på den ene side ført på dansk, på den anden side på grønlandsk, og alene blandt de grønlandske begreber var der mange ting, han slet ikke forstod. Der stod noget om en købmand, som hed Abel, der havde holdt en valgtale, og anbefalet sig selv og talt om alt det, han ville gøre for sine landsmænd: handelen, fiskeriet, administrationen, og hvordan alting burde styres og forvaltes på en bedre måde end nu, i følge hans overbevisning.

"Hvad er alt det her, og hvor er jeg?", kunne Pavia ikke lade være at sige til sig selv.

Manden, Pavia først havde talt med, tog nu fat på noget arbejde, og han gik derfor hen til en anden og spurgte, hvordan en bogtrykker, han havde kendt, havde det. Men manden kendte slet ikke nogen af det navn. Så bad Pavia, om han ikke kunne få lov til at se et nummer af "Atuagagdliutit".

"Det er over 50 år siden "Atuagagdliutit gik konkurs, og det skete, dengang min afdøde bedstefar købte hele trykkeriet og moderniserede det", sagde den adspurgte, idet han med stigende forbavselse kiggede på Pavia.

"Hvad hedder du?", spurgte Pavia til sidst.

"Mikael Johansen", svarede manden.

"Men hvad med dig?"

"Jeg hedder Pavia, og jeg er kateketelev, jeg er på vej hjem til vores hus".

Her bor ingen kateketelever!", sagde manden, der nu var ganske sikker på, at Pavia måtte være gal.

Pavia spurgte nu om, hvor præsten boede, og gik sin vej efter at have fået besked. Han kunne høre, at de hviskede bag hans ryg, da han gik, men forstod ikke, hvad det var, de sagde.

Derefter gik han op til præstegården og bankede på. Præsten var en mand, han aldrig havde set før, en lille venlig grønlander.

Pavia satte sig og gjorde et forvirret og ængsteligt indtryk, hvorfor den anden spurgte ham, hvad der var i vejen.

"Jeg ville gerne hjem til vores hus, men kan ikke finde det nogen steder", sagde Pavia frygtsomt.

"Jeg kender dig heller ikke. Hvad hedder du?", spurgte præsten.

"Jeg er kateketelev og hedder Pavia", svarede han.

"Hvor er du kateketelev?", spurgte præsten.

"Her ved Godthåb", svarede Pavia.

Igen fik han at vide af præsten, at kateketskolen her for længst var blevet nedlagt.

Først nu blev Pavia rigtig forfærdet, for han kunne jo sige sig selv, at præsten ikke ville lave løjer med ham. Han samlede for alvor sine tanker og spurgte, om han ikke havde et program fra den tid, kateketskolen havde eksisteret. Det havde præsten, og ved at undersøge disse beretninger fra seminariet, sagde han også ganske rigtigt:

"Jo, her er en, som hed Pavia, men han er født 18... Han blev senere en berømt mand, og han hører til de mennesker, som vi heroppe skylder mest, når der skal tales om, hvem der har gjort noget for, at der er sket fremskridt".

Ved de ord kunne Pavia ikke længere holde ud at blive der og gik sin vej, selv om præsten bad ham blive.

Uden for ventede der ham en overraskelse, som var den forunderligste af dem alle. Han traf gamle Simon. Først var han lige ved at løbe sin vej, fordi han jo vidste, at han var død for mange år siden, men han blev dog alligevel så glad for at se et ansigt, han kendte, at han blev stående.

Simon havde fået et helt andet udseende, og hans ansigt, som altid havde været oplagt til skæmt og spøg, var nu alvorligt, præget af energi, og dog var der en smuk jordisk venlighed over ham. Han stillede sig op foran Pavia og sagde:

"Lykkelige er de mennesker, hvis øjne får lov til at se den almægtiges vidun-

derlige bedrift! Lykkelige mennesker, der ved Guds nåde har syner i drømme ligesom de gamle israelitter! Men undergang skal svæve over dem, der ikke tager vare på de mirakler, som enkelte af Gud åbnede øjne får lov at se. Hvor er det af Herrens redskaber, som ikke har mødt spot og modstand? Hvor er den profet, hvis ord har vægt i hans land?". Derefter vendte han sig mod Pavia og sagde:

"Du hører til Guds lykkelige udvalgte, men husk, at den, der gives store glæder, også skal skænkes dybe sorger. Lide skal de, fordi menneskene ikke vil høre deres råd, lykkelige skal de være, fordi de ejer himmeriges rige. Jeg ved, at du har gemt mine ord i hjertet, jeg ved også, at du glemte dem, dengang du blev smittet af de overfladiske mennesker, du levede sammen med. Jeg ved, at du i dag for Silas' skyld og for din egen skyld har lidt smerter, som er en følge af din egen uvidenhed, men jeg ved også, at disse smerter ikke har fået dig til at vende dig til den gale side. Du har husket dit løfte til Gud og vil nu være noget for dine landsmænd. Derfor har jeg bedt til Gud om, at han vil løfte fremtidens slør for dig. Stor kraft er der i en troendes alvorlige bøn, derfor blev jeg hørt, og du så, hvordan alle ting vil blive anderledes. Du så, hvordan alt var blevet bedre åndeligt og materielt, for de mennesker, som du her har set, og som du ikke kendte, ledes af Kristus. Der sker ikke længere den slags ting, som du i dag har lidt under, og som Silas led under, fordi man nu lader Guds vilje ske. Du har set, hvordan dine landsmænd udviklede sig, fordi deres viden blev større. Arbejd du nu for, at det skal ske.

Fløjene står åbne ind til det store værksted, kom ind og arbejd! Stort er det arbejde, der skal gøres, men arbejderen skal høste sin løn af Guds nåde".

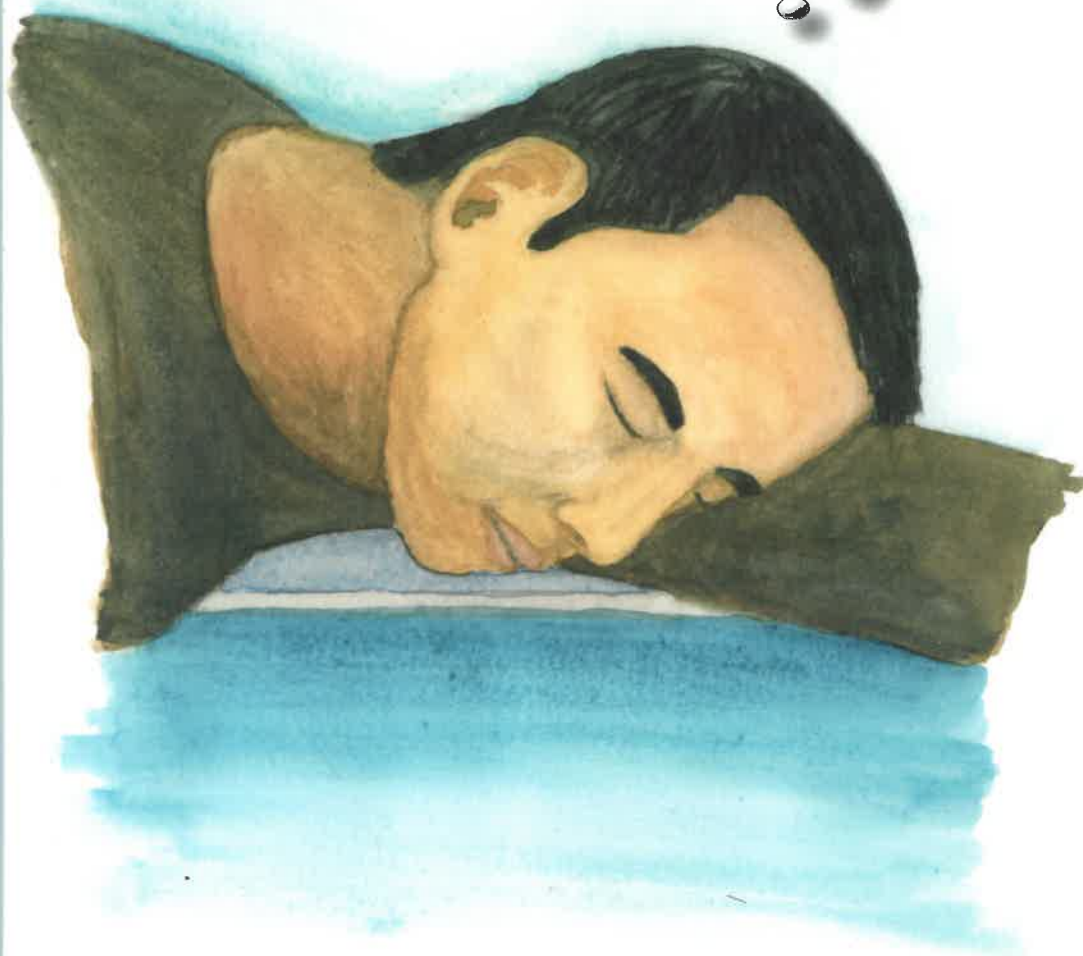
Ved disse ord vågnede Pavia, stiv i alle lemmer og øm i hovedet. Hele natten var gået, han havde sovet ved sit skrivebord, og da han så ud, opdagede han, at alt var, som det altid havde været. Det var det gamle Godthåb, sådan som han kendte det så godt, og den første, han mødte, da han gik ud, var som sædvanlig Barselaj, der onskabsfuldt grinende gik forbi ham.

Hele den dag var Pavia tavs, for så rystet var han af sit drømmesyn. Her var en drøm, der skulle gøres til virkelighed.

Men stort er det arbejde, der skal gøres, og arbejderen skal få sin løn af Guds nåde!

Mathias Storch: En grønlanders drøm

Mathias Storch
En grønlanders drøm

ILINNIUSIORFIK
UNDERSVINGSMIDDELFORLAG

Mathias Storch blev født i Manermiut ved Aasiaat den 21. april 1883, og døde i Ilulissat i 1957. Efter sin konfirmation kom Mathias Storch i 1900 til Seminariet i Nuuk, og blev færdiguddannet som kateket i 1906, og kom derefter til Danmark for at læse til præst. Han blev færdiguddannet som præst efter to år, og havde selv ønsket at overvintre i Danmark for at lære mere af det danske sprog. Da han kom tilbage til Grønland i 1909 fik han arbejde som overkateket i Ilulissat, og blev ordineret som præst året efter. Senere blev han provst i Nordgrønland, og virkede fra 1927 som viceprovst i Ilulissat.

Mathias Storch var bevidst om sin oplysningspligt over for sine landsmænd, og skrev kritiske indlæg i Atuagagdliutit og Avangnâmiok om samfundsforhold. I Atuagagdliutit nr. 11 fra 1912 skrev han indlæg med overskriften *Suna túngavigalugo timikkut ítumik siumukardluarsínauvugut?* (På hvilken baggrund kan vi gøre gode materielle fremskridt?), hvor han beskriver danskere og grønlandere delt i to lejre, som embedsmænd og som fangere. Det lå Mathias Storch stærkt på sinde, at grønlænderne skulle opdrage deres sønner til dygtige kajakmænd. Han fandt det også vigtigt ikke kun at øve sig i at blive dygtige fangere, men også i omhyggelig tankevirksomhed, og mente det var vejen til fremskridt, ikke kun at leve fra dag til dag.

Mathias Storch udgav sin roman *Sinnattugaq* i 1914, og udgav senere sin bog på dansk *Strejftog over Grønland* (1917), og gav dermed igennem disse bøger udtryk for, at fremskridtet for grønlænderne gik for langsomt, og at det var nødvendigt med uddannelse og et godt samarbejde blandt grønlænderne for dette fremskridt.

søn vok udl alm

Storch, Mathias
En grønlanders drøm

5133882288

5 247 467 1

23-02-2017

Biblioteket Sønderborg